

Motion till riksdagen

1987/88:Kr7

av Stig Bertilsson (m)

med anledning av prop. 1987/88:104 om
kulturmiljövård

I propositionen föreslår regeringen en formulering av mål för den statliga kulturmiljövården och en samlad reglering i lag av kulturminnesvården vad gäller fornminnen, byggnadsminnen, kyrkliga kulturminnen och utförsel av kulturföremål. Propositionen innehåller också vissa utökade insatser, framför allt vad gäller luftföroreningarnas skadeverkningar på kulturmiljön samt vård av kulturlandskapet och fornlämningar.

Regeringen lägger i propositionen fram förslag som avser att skydda och bevara värdefulla kulturmiljöer. Man vill också öka möjligheten att hejda den fortsatta förstörelsen som många av våra gamla kulturminnen utsätts för.

I vissa avseenden har dock inte propositionens förslag givits en tillfredsställande utformning. Detta gäller i fråga om byggnadsvården. Trots att propositionen värtaligt beskriver behovet av vård av den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen, föreslås inte en medelstilldelning som medger ett statligt stöd ens i närheten av de intentioner som propositionen speglar i sin text.

Byggnadsvården är i dag i stort behov av insatser i vårt land. Sverige intar för närvarande en bottenposition jämfört med andra europeiska länder när det gäller byggnadsvård. Behovet av ekonomiska insatser är därför mycket stort såväl i fråga om bidrag som lån. Om situationen inte förbättras kan Sverige inte leva upp till sitt ansvar att bevara och vidmakthålla sitt kulturarv även i ett europeiskt perspektiv. Detta gäller exempelvis i fråga om den nordiska trästaden och den träbebyggelse som utvecklats i Skandinavien. Exempelvis finns i Älvsborgs län ett stort antal objekt av denna karaktär för vars bevarande medel i dag saknas.

Ärligen måste de allra flesta som är intresserade av "förhöjda lån" ges negativa besked på grund av brist på medel. Fastighetsägare som ansöker om bidrag för att kunna bevara äldre byggnader kan heller inte påräkna någon ekonomisk hjälp till följd av brist på medel.

Behovet av medel för både lån och bidrag är i dag mångdubbelt större än tillgången. Sammantaget finns endast i exempelvis Älvsborgs län behov som förmodligen är större än summan av de lån och bidrag som beviljas för hela landet. Summan av kulturhistoriska lån som beviljades under 1987 torde ha uppgått till ca två miljoner kronor. Vad gäller bidrag finns i dag inneliggande ansökningar som beräknas belöpa sig till ca tre miljoner kro-

nor. Behovet är för båda kategorierna mångdubbelt större. Som ett enda exempel kan nämnas att det årliga behovet bara för Nääs slott i Älvsborgs län beräknas till cirka en miljon kronor.

Om Sverige skall kunna leva upp till sitt förvaltaransvar inför kommande generationer när det gäller att skydda och bevara kulturhistoriskt värdefull bebyggelse så bör anslaget härför ökas. I propositionen föreslås för budgetåret 1988/89 ett anslag på 21 384 000 kr. till vård av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. Anslaget bör ökas om möjligt med minst 5 milj. kr. En sådan medelsökning borde i första hand användas så att utrymmet för "förhöjda lån" och bidrag till bevarande av äldre byggnader ökas. Utskottet bör vid sin behandling av propositionen pröva möjligheterna till omfördelning av föreslagna anslag så att detta blir möjligt.

För kommande budgetår bör ambitionsnivån sättas än högre.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande behovet av statliga medel till stöd åt bevarande av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse.

Stockholm den 5 april 1988

Stig Bertilsson (m)

Mot 1987/88
Kr7

